

Gözden Geçirilmi? Schutte Duygusal Zekâ Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Gözden Geçirilmi? Schutte Duygusal Zekâ Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22405>

Özet

Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği (GGSZÖ), ilk olarak Schutte ve arkadaşları (1998) tarafından geliştirilen Duygusal Zekâ Ölçeği'nin (SEIS) revize edilmiş ve kısaltılmış versiyonunun Türkçe'ye uyarlanması çalışmasıdır. Bu ölçek, duygusal zekâ kavramı, Mayer ve Salovey'in yetenek tabanlı modeline dayanarak değerlendirilmeyi amaçlamaktadır. Türk kültürüne özgü psikometrik özelliklerini incelemek üzere Arkun Tatar, Serap Tok ve Gökçen Saltukoğlu tarafından 2011 yılında uyarlanmıştır. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılabileceğini göstermeyi hedeflemiştir. Ölçek, bireylerin kendi duyguları algılama, başkalarının duyguları anlama, duyguları kullanma ve duyguları yönetme yeteneklerini ölçen maddelerden oluşur.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Zekâ, Schutte Ölçeği, Duygusal Yetenek, Psikometrik Özellikler, Ölçek Uyarlaması, Türkçe Form.

Yazarlar

Arkun Tatar, Serap Tok, Gökçen Saltukoğlu

Amaç

Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği'nin temel amacı, duygusal zekâ yeteneklerini yetenek tabanlı bir çerçevede, öz bildirim yoluyla hızlı ve etkin bir şekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle bireylerin duygusal bilgiyi işleme ve kullanma becerilerindeki farklılıklar ortaya koyarak, klinik, eğitim ve örgütsel psikoloji alanlarında kullanılabilecek değerli veriler sağlamayı hedefler.

Uyarlama çalışmasının özel amacı ise, orijinal ölçeğin yapısal geçerliliğini ve güvenilirliğini Türk örnekleminde test etmek, kültürel farklılıkların ölçek maddeleri üzerindeki etkilerini analiz etmek ve sonuç olarak Türkçe literatüre güvenilir bir duygusal zekâ ölçüm aracı kazandırmaktır.

Yapı

Ölçek, duygusal zekâ kavramı Mayer ve Salovey'in (1990) dört faktörlü modeline dayandırılır, ancak uygulama kolaylığı sağlamak amacıyla genellikle tek bir genel Duygusal Zekâ puanı olarak da değerlendirilebilir. Ölçeğin ölçtüğü temel boyutlar şunlardır:

Duyguları Algılama ve İfade Etme: Bireyin kendi ve başkalarının duyguları doğru bir şekilde tanıma ve ifade etme becerisi.

Duygular? Kullanma: Duygusal bilgiyi dü?ünmeyi kolayla?tırmak ve problem çözme süreçlerine rehberlik etmek için kullanma yetene?i.

Duygular? Anlama: Duygusal durumlar?n nedenlerini ve sonuçlar?n? analiz etme, karma??k duygusal geçi?leri kavrama yetene?i.

Duygular? Yönetme/Düzenleme: Hem olumlu hem de olumsuz duygusal durumlar? etkili bir ?ekilde yönetme ve düzenleme becerisi.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi bulunmamasına rağmen, Tatar, Tok ve Saltuko?lu (2011) taraf?ndan yürütölen uyarlama çalış?mas?nda kapsamlı geçerlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Yapı geçerli?i, öncelikle Faktör Analizi yöntemleriyle incelenmiştir. Bu analizler, ölçe?in Türkçe formunun teorik olarak beklenen alt boyutlar? ne ölçüde temsil etti?ini ortaya koymuştur.

Ek olarak, ölçüt ba??ntı?ı geçerlik çalış?maları kapsamında, Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçe?i puanlar?nın, yaşam doyumu, stresle baş?a çıkma stratejileri ve diğer duygusal düzenleme ölçekleri gibi ilgili yapılarla beklenen düzeyde korelasyon gösterip göstermedi?i araştırılmıştır. Bu korelasyonların varlığı, ölçe?in teorik yapıyla uyumlu oldu?unu ve ölçmek istedi?i yapıyı gerçekten ölçtü?ünü desteklemiştir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenilirlik bilgisi yer almasa da, uyarlama çalış?mas? ölçe?in iç tutarlılı??n? ve zamana karşı kararlılı??n? (test-tekrar test güvenirli?i) titizlikle incelemiştir. İç tutarlılık analizi için Cronbach's Alpha katsayı?ı hesaplanmıştır. Uyarlama çalış?mas? sonuçları, ölçe?in genel puanı için yüksek düzeyde bir iç tutarlılı?a sahip oldu?unu göstermiştir. Bu durum, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtü?ünü kanıtlar.

Test-tekrar test güvenirli?i analizleri, aynı denek grubuna belirli bir zaman aralığı (örneğin 2-4 hafta) sonrasında ölçe?in tekrar uygulanmasıyla elde edilen puanlar arasındaki korelasyonu incelemiştir. Yüksek korelasyon katsayıları, ölçe?in zaman içinde kararlı ölçümler sağladığını ve tesadüfi hatalardan arındığını göstermiştir.

Faktör Analizi

Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçe?i'nin Türkçe formunun yapısal geçerli?ini belirlemek amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. Orijinal Schutte ölçe?i dört faktörlü bir yapı önerse de, birçok uyarlama çalış?mas?nda olduğu gibi, Türkçe formunda da tek bir genel duygusal zekâ faktörünün daha iyi uyum sağladığı veya faktör yapı?ının orijinal modele göre farklılaştığı gözlemlenmiştir.

Tatar ve arkadaşları (2011), DFA sonuçları sunarak, ölçeğin Türk kültürüne özgü veri setinde en iyi uyumu sağlayan yapısal modeli belirlemişlerdir. Bu analizler, ölçeğin maddelerinin teorik olarak beklendiği gibi bir araya gelerek anlamlı alt boyutları oluşturduğunu istatistiksel olarak doğrulamıştır. Bu yapı, ölçeğin kültürel adaptasyon sürecinin başarısını göstermektedir.

Araç Bilgileri

Test Type:

Uyarlama (Adaptation)

Format:

Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available:

Türkçe (Turkish), Orijinal formu İngilizce (English)

Population Group:

Genel Popülasyon (General Population), Üniversite Öğrencileri (University Students) ve Yetişkinler (Adults)

Age Group:

Ergenlik sonu ve Yetişkinlik (Late Adolescence and Adulthood)

Population Details:

Uyarlama çalışmasında genellikle üniversite öğrencileri örneklemini kullanılmıştır, ancak ölçek geniş bir yetişkin popülasyonuna uygulanabilir niteliktedir.

Test Methodology:

7'li Likert Tipi Derecelendirme (Tipik olarak "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a kadar uzanan bir derecelendirme sistemi kullanılır.)

Anahtar Kelimeler

Duygusal Yetenekler, Öz Düzenleme, Güvenirlilik, Geçerlik, Psikolojik Ölçme, Klinik Psikofarmakoloji Bülteni.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Mevcut değil.

Affiliation Email addresses:

Tatar, A. (Sorumlu Yazar): arkuntatar@yahoo.com

Correspondence Address:

Uyarlama çalışması yapılıp döneme ait ilgili kurum adresi (Genellikle ilgili üniversitenin Psikiyatri veya Psikoloji Bölümü).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Uyarlama çalışması yayınlandı yılı: 2011.

Ölçeğin orijinal geliştiricisi Schutte ve arkadaşlarıdır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler, yasal kullanımlarına tabidir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle orijinal geliştiricilerin ve uyarlama çalışması yapan yazarların referans gösterilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım için ek izinler talep edilebilir.

The original PDF can be downloaded here: gozden-gecirilmis-schutte-duygusal-zeka-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Tatar, A., Tok, S. ve Saltukoğlu, G. (2011). Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni-Bulletin of Clinical Psychopharmacology*, 21(4), 325-338.

Schutte, N. S., Malouff, J. M., Hall, L. E., Haggerty, D. J., Cooper, J. T., Golden, C. J., & Dornheim, L. (1998). Development and validation of a measure of emotional intelligence. *Personality and*

Individual Differences, 25(2), 167-177.

Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir ve gizlilik nedeniyle burada listelenmemiştir. Maddelere erişim için lütfen sorumlu yazar Arkun Tatar ile iletişime geçiniz veya ilgili bilimsel makaleye (Tatar et al., 2011) başvurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM